Druhá královna

Rebecca Michéle

1548

Margret se probudila a nejprve si musela uvědomit, kde vůbec je. Prsty měla zabořené do studeného popela v krbu, musela tedy usnout těsně vedle něj. Protáhla se a rozhlédla se kolem sebe. V šeru ranního úsvitu viděla, že na kamenné podlaze pokryté slámou někdo leží. Byl to velmi tlustý starší muž – jeden z opileckých kumpánů jejího pána.

Včera Edmund Cardingham zase jednou pořádal pitku a pozval na ni dva tucty mužů. Pivo teklo proudem a Margret měla plné ruce práce, aby stačila hosty obsluhovat. Pozdě v noci se opilí odpotáceli do svých pokojů nebo prostě v síni spadli z lavic a zůstali ležet na podlaze, kde hlasitě chrápali. Úplně vyčerpaná Margret asi ještě chtěla uhasit oheň v krbu a přitom usnula. Byla na nohou od východu slunce. Vykydala stáje, uklidila hostinské pokoje a pomáhala kuchařce s přípravou slavnosti. S panem Cardinghamem nebylo v dohledné době možné počítat. Když se pořádně opil, jen zřídka vstal před polednem.

Margret si oprášila popel z rukou, s námahou se postavila a prošla síní. Muži leželi na slámě a všichni ještě spali. Opatrně jejich těla překročila a vyšla ze síně nízkými dvířky na východní straně. Kuchyňský dvůr byl zahalený hustou mlhou. V kbelíku si přinesla vodu ze studny a na místě si opláchla obličej. Voda byla ledová. Margret se nejprve otřásla, ale potom se cítila svěží. Zhluboka vdechla čerstvý ranní vzduch. První sluneční paprsky pronikaly šedou mlhou. Konečně bude hezký den, pomyslela si. Le-

tos přicházelo jaro pozdě. Na pahorcích Cotswoldsu ležel až do dubna sníh. Od začátku května bez ustání pršelo a mnozí lidé mluvili o druhé potopě světa. Sedláci bědovali nad poli zaplavenými vodou a nad nedostatkem šťavnaté trávy, základní potravy jejich ovcí. Edmund Cardingham však neměl důvod ke stěžování. Loni na podzim uložil dostatečné zásoby sena, aby jeho ovce přežily celou zimu i mokré jaro. Cardingham žil z chovu ovcí a prodeje vlny – a nežil si špatně.

Chaddlewood House patřilo k největším hospodářstvím v okolí. Hlavní budova byla postavena asi před sto lety z typického cotswoldského žlutého kamene. Tato budova a tři další dvoupatrová stavení obklopovala vnitřní dvůr, do kterého se vstupovalo velkou branou. Pánovy místnosti byly vyložené dřevem, stál v nich krb a okenní skleněné tabulky byly zasazené do olověných rámečků. Pro obchodníka s vlnou ze střední vrstvy to byl opravdu přepychový dům.

Edmund Cardingham byl pověstný pohostinností. Podle Margretina mínění byli jeho hosté většinou neotesaní, hrubí opilci, kteří hráli hazardní hry a hodně pili. Neustále musela ty muže obsluhovat a byla vystavena jejich chlípným pohledům a někdy i osahávání. Moc rádi chytali Margret za její dlouhé rudé vlasy a tahali za ně tak hrubě, až jí bolestí tekly slzy. Potom od ní vyžadovali polibek jako výkupné.

Margret to bylo odporné. Stěžovala si potom pánovi na chování jeho kumpánů, ale Cardingham ji sotva uznal za hodnou pohledu a odsekl, že nemá být tak upejpavá. Pán s ní vůbec sotva prohodil pár slov a uděloval jí jen krátké, strohé příkazy. Margret nebyla v postavení, v němž by se mohla Cardinghamovi a jeho hostům vzepřít. Žila pod jeho střechou, jedla to, co jí dal, a také jí poskytoval oblečení. Dny měla vyplněné prací a pokud to bylo možné, Edmundu Cardinghamovi se vyhýbala.

Margret vešla do kuchyně, kde už v krbu plápolal oheň. Natáhla ruce nad plameny a pomalu se zahřívala. Potom si přinesla ze sousední komory misku mléka, ohřála ji v kotlíku nad ohněm, ukrojila si krajíček tmavého chleba a se snídaní si sedla k dřevěnému stolu. Ještě si mohla dopřát trochu času, než jí začne každodenní práce.

Dveře se otevřely a vešla podsaditá žena.

„Margret, ty už jsi vzhůru?“

„Dobré ráno, Odillo," odpověděla přátelsky Margret. Měla kuchařku ráda, protože Odilla se k ní vždycky chovala jako matka, kterou Margret nikdy neměla.

Kuchařka se usmála, vzala z police tácek a postavila ho před Margret na stůl. Na něm bylo pod utěrkou něco schované.

„Všechno nejlepší k narozeninám, dítě!"

Margret na ni udiveně pohlédla a potom se zaradovala, když Odilla zvedla utěrku a ukázal se malý, světle hnědý koláč.

„Já mám dneska narozeniny?" zeptala se.

Odilla přikývla. „Dneska je tomu dvanáct let, co tě paní, dej jí Pánbůh věčnou slávu, přivezla do tohoto domu. Doufám, že ti koláč bude chutnat."

„To určitě, ale jen když se se mnou rozdělíš. Kde jsi vzala čas ještě upéct koláč? Měli jsme kvůli hostům plné ruce práce."

„Ach, to šlo včera jen tak na okraji, ani sis toho nevšimla," odpověděla kuchařka. „Při tom množství, co ta banda zase jednou spořádala, si pán ani nevšimne, že jsem kousíček vzala pro tebe."

Margret vesele sáhla po noži a rozkrájela koláč. Vychutnávaly si každé sousto a každá snědla hned dva kousky.

„Odillo, povídej mi ještě jednou o tom dni, kdy jsem přijela do Chaddlewoodu," poprosila Margret kuchařku. Ten příběh už slyšela mnohokrát – Odilla byla v domě už tehdy – ale Margret se nikdy nemohla nabažit vyprávění o tom, co se tehdy přihodilo.

„Jako každý rok, viď, Margret." zamrkala Odilla úzkýma světlýma očima. „Toho dne, přesně před dvanácti roky, zavládlo velké vzrušení, když se pán s paní předčasně vrátili z trhu ve Winchcombe. Nikdo s jejich návratem nepočítal dříve než pozdě večer, a navíc pán neprodal ani jeden pytel vlny. Místo cinkajících mincí s sebou přivezli novorozenou holčičku. Díky Bohu žena jednoho nájemce krátce předtím porodila dítě. Tak mohla krmit a starat se i o dalšího kojence, tedy o tebe, Margret. Naší paní bylo bohužel odepřeno donosit dítě. Tenkrát jí už táhlo na čtyřicítku, byla moc stará na to, aby mohla ještě doufat ve vlastní dítě. Následující léta s tebou paní strávila tolik času, jak jen mohla. Chovala se k tobě jako k vlastní a věnovala ti veškerou lásku." Odille zvlhly oči a povzdychla si. Kuchařka byla Katy Cardinghamové hluboce oddaná.

„Trochu si na paní pamatuji," zamumlala Margret a stiskla Odillinu ruku, mozolnatou od neúnavné práce. „Už tenkrát si mě pán skoro nevšímal, ale když se na mě podíval, přeběhl mi mráz po zádech."

„Pánovi nebylo vhod, že ti jeho žena dala domov," vysvětlovala trpělivě Odilla. „Ale neměl tu velké slovo. Než se oženil, vypadalo to se zdejším hospodářstvím špatně. Teprve díky manželčinu věnu se Chaddlewood House stal takovým, jakým ho známe dnes. Katy ale vždycky dávala svému muži najevo, že bez jejích peněz by skončil ve stoce. To byl zřejmě důvod, proč pán brzy po manželčině smrti začal vést takový rozmařilý život."

„Kdy paní zemřela?" zeptala se Margret, přestože i to už věděla.

„Ještě ti nebyly tři roky. Pak pro tebe příjemný život skončil. Když paní ležela na smrtelné posteli, musel jí pán slíbit, že se o tebe bude dobře starat, ale jakmile byla pod zemí, odvedl tě ke mně do kuchyně.

‚Nechci toho parchanta vidět ve svých pokojích,' nařídil. ‚Může zůstat u čeledi. Brzy bude dost stará na to, aby si na jídlo vydělala.'

Od té doby tady nejsi víc než děvečka. Vždyť sama vidíš, že pán s tebou nechce mít nic společného."

Margret přikývla. „Já jsem jen ráda, a jsem spokojená, že to tak je, až na hosty, kterým bych se raději vyhnula." Margret se trochu trpce usmála a zeptala se: „Dozvěděla ses někdy, odkud pocházím?"

Odilla zavrtěla hlavou. „Ne, protože paní se nikdy nezmínila o tom, co se tenkrát ve Winchcombe událo a proč tě přivezla do Chaddlewoodu. Byla zkrátka jen šťastná, že má v tobě náhradu za vlastní dítě. Když zemřela, nikdo se neodvážil pána na tvůj původ zeptat."

Kuchařka na dívku soucitně pohlédla. „Jsi taková malá nešťastnice. Asi se nikdy nedozvíš, kdo byli tví rodiče a co se s nimi stalo."

Margret vyskočila a starší ženu objala. „Mně nic nechybí a dokud jsi tady ty, nechybí mi ani rodiče. Tolik dětí se stane sirotky a většině z nich se daří hůře než mně. Každý večer před usnutím děkuji Bohu za své štěstí."

„Ty jsi hodné děvče," odpověděla tiše Odilla. „Bůh tě bude vždycky provázet. Můžeš mu důvěřovat, že ti ukáže správnou cestu."

Důvěrná chvíle pominula, protože do kuchyně přišlo další služebnictvo, aby začalo s denní prací. Také Margret a Odilla se pustily do přípravy snídaně pro pána a jeho hosty. Margret ještě chvíli myslela na kuchařčina slova. Tak často už ten příběh slyšela, přesto hádanka jejího původu asi nikdy nebude rozluštěná.

Kolem poledne nasedl na koně a odjel už i poslední host, a Margret tak mohla začít s uklízením síně. Právě vytírala pozvracenou podlahu, když za ní přišla Odilla.

„Margret, chce s tebou mluvit pán!“ vyřizovala a byla zjevně rozrušená.

„Se mnou?“ podivila se Margret.

„Máš okamžitě přijít do jeho pracovny,“ dodala kuchařka. „Pospěš si, děvče, pán je hodně netrpělivý.“

Přesto Margret nejprve vyběhla do malé podkrovní komůrky, o kterou se dělila se čtyřmi dalšími děvečkami, a přes pracovní šaty si uvázala čistou zástěru. Hřeben Margret neměla, tak si jen prsty prohrábla vlasy, svázala je provázkem v týle a uvázala si přes ně šátek. Doufala, že vypadá pořádně. Zrcadlo v komoře nebylo.

O chvilku později zaklepala na dveře pracovny.

„Vstupte,“ uslyšela pánův hluboký hlas. Váhavě, se sklopenýma očima, vešla do místnosti, jejíž stěny byly obložené tmavým dřevem. Edmund Cardingham si dívku prohlížel přimhouřenýma očima. Na svůj věk byla velká, a třebaže byla ještě napůl dítě, na těch správných místech na těle už se objevovaly pěkně tvarované křivky. Musel uznat, že je opravdu hezká, a pomyslel si, že je dobře, že své rudé hříšné vlasy zakryla šátkem.

„Sedni si, Margret.“

Margret se divila stále více. Ještě nikdy ji nevyzval, aby si v jeho přítomnosti sedla. Žaludek se jí nepříjemně svíral. Vycítila, že pánova vlídnost má nějaký zvláštní důvod, nebyla si však jistá, jestli se ho vůbec chce dozvědět. Sedla si na okraj polstrované židle potažené tmavozeleným sametem, složila ruce do klína a sklopila oči k zemi.

Cardingham si odkašlal a promluvil: „Jistě přemýšlíš, proč jsem si tě dal zavolat.“ Margret přikývla. „Víš, že dnes je zvláštní den?“ pokračoval. „Je tomu dvanáct let, co jsme tě přijali do tohoto domu.“

„Vy znáte přesné datum?“ uniklo užasle Margret. Okamžitě jí zrudly tváře.

„Na ten den nikdy nezapomenu,“ odpověděl podivně klidně Cardingham. „Bylo to přání mé ženy. Chtěla, abychom se tě ujali, a u její smrtelné postele jsem jí slíbil, že se o tebe postarám. To jsem také udělal, že, děvče?“ Pán na Margret pronikavě pohlédl a ona mlčky přikývla. Potom pokračoval a Margret slyšela v jeho hlase samolibost. „Nikdy jsi neměla důvod si na něco stěžovat. Vždycky jsem ti dával dostatek jídla, měla jsi střechu nad hla-

vou a dvakrát v roce jsi dostávala nové oblečení. Jak je vidět, stala se z tebe dobře rostlá mladá žena, dokonce by se dalo říct, že jsi hezká.“ Margretiny tváře teď měly barvu jejích vlasů, jeho slova jí byla trapná. Kam pán míří? Neodvažovala se promluvit a Cardingham ani žádnou odpověď neočekával. Se spokojeným úsměvem se opřel a vyšel s pravdou ven: „Proto jsem toho názoru, že je na čase, aby ses o sebe starala sama. Nepotřebuješ už mou podporu a jsi dost stará na to, aby ses někde uživila jako děvečka.“

Margret strnula. Pomalu k němu pozvedla oči a tiše namítla: „Ale… pane, mám tady přece svou práci. Nejste už se mnou spokojený? Budu se snažit ještě víc, slibuju, ale prosím vás, neposílejte mě pryč!“

Cardinghamův pohled potemněl. Tušil, že bude dělat těžkosti. Koneckonců je to plémě čarodějnice. Musí se jí zbavit, než v ní propukne ostudné matčino dědictví. Obecně je známo, že škrtnout, jakmile dívky dospějí v ženy, probouzejí se v nich čarodějnické schopnosti.

„Neodmlouvej mi!“ zarazil ji rázně. „Už tě tady v domě nechci mít. Slib, který jsem dal své ženě u její smrtelné postele, jsem splnil. Teď jsi už skoro dospělá a já se už za tebe necítím odpovědný.“

„Proč nesmím zůstat?“ zašeptala Margret hlasem přidušeným slzami. Před mužem, který jí naháněl strach, nechtěla plakat, nedokázala však zabránit tomu, aby jí nezvlhly oči.

Cardingham vyskočil, prudce se postavil za ni a stáhl jí z hlavy šátek. Potom ji chytil za paži a odtáhl před zrcadlo, které viselo nad krbem.

„Dobře se podívej, holka! Máš stejně rudé vlasy jako tvoje matka a stejné oči! Ne, ani den už nestrpím, aby v mém domě žila čarodějnice!“

Loni na podzim kopl kozel Margret do břicha. Byla to její vina, protože to tvrdohlavé zvíře škádlila. Stejnou bolest cítila i teď po Cardinghamových slovech. Poprvé se zmínil o její matce. Z jeho slov usoudila, že ji znal. Sebrala všechnu svou odvahu, pohlédla Cardinghamovi zpříma do tváře a zdráhavě se zeptala: „Mluvíte o mé matce. Kde je? Co se s ní stalo? Přece to nebyla čarodějnice!“

Edmund pohrdavě odsekl: „Byla to čarodějnice taková, jak stojí psáno v knihách. Za své hanebné počínání byla spravedlivě potrestána na hranici.“

Země se pod Margret zhoupla. Zachytila se o krbovou římsu. Z Cardinghamovy tváře vyčetla, že mluvil pravdu.

„Co se stalo?“ zašeptala. „Mám přece právo dozvědět se pravdu o své matce.“

„Dobře, tak ti ten příběh povím," povzdechl si pán. „Je to přesně dvanáct let, co jsem jel do Winchcombe, abych tam na trhu prodal vlnu…"

Teď se Margret dozvěděla, jak se to tehdy, když se dostala do Chaddlewood House, seběhlo. Čím déle Cardingham mluvil, tím hůř se cítila.

Jednoznačně jí sdělil, že ji považuje za ďáblovu dceru, a Margret pochopila, že by bylo zbytečné ho prosit, aby ji nevyháněl z domu. Chtěl se jí zbavit tak rychle, jak jen to bylo možné.

„Teď víš všechno," skončil vyprávění. „Ještě dnes odejdeš z mého domu, ale nebudeš tak úplně bez prostředků. Šperk, který tvoje matka předala mé ženě, jsem pro tebe schoval. Údajně ho dostala od tvého otce. Ty víš, co si o tom myslím, ale nejsem žádný nelida." Z truhly vyňal nějaký předmět zabalený do šátku a podal ho Margret.

Okamžitě šátek rozbalila. Dech se jí zatajil, když uviděla třpytivý přívěsek. Nepochybovala o tom, že je z pravého zlata. Ve tvaru kříže bylo do ušlechtilého kovu zapracovaných šest drahokamů rudých jako krev. Klenot byl silný skoro jako prst, zřejmě to byl medailon.

„Je možné to otevřít?" zeptala se.

Cardingham zavrtěl hlavou. „Už jsem to zkoušel. Vypadá to jako medailon, ale nikde jsem nemohl najít mechanismus, jak se otevírá. Děvče, dávej na něj dobrý pozor, ten šperk je velmi drahý. Můžeš ho prodat a za utržené peníze žít."

„Prodat?" Margret přitiskla medailon k hrudi.

„Nikdy! Řekl jste, že ho moje matka dostala od mého otce. Je to tedy to jediné, co mě spojuje s mými rodiči."

„Můžeš s ním dělat, co chceš," pokrčil Cardingham rameny. „Dej Bůh, abys nebyla donucená ten šperk prodat. Tak už jdi, děvče! Přes to všechno ti do budoucna přeju všechno dobré. Kdyby se k tobě přiblížil Satan a chtěl tě zavést na cestu tvé matky, pak pros Boha o pomoc a důvěřuj jeho dobrotě. Možná není tvoje duše ještě úplně ztracená."

Pokynem ruky jí dal najevo, že má odejít.

Margret skoro v panice vyběhla z místnosti, rozrušená tak, že se nezmohla na jedinou jasnou myšlenku.

„Ty že jsi čarodějnice? Takový nesmysl jsem ještě v životě neslyšela!" Odilla nechápavě hleděla na mladou dívku. „Jak jen pán na takové myšlenky přišel?"

„Samozřejmě nemám s žádnými čáry nic společného," rozčilovala se Margret, „ale jsem dcera čarodějnice a pán si myslí, že zlá krev je i ve mně."

„Zrovna na tvé narozeniny tě Cardingham vyžene z domu!" V Odilliných jindy dobráckých očích sršely jiskry vzteku. „Promluvím s ním! Já mu…"

„Prosím tě, ne!" zadržela ji Margret. „Nemá to smysl, on je pán a ty se jenom vystavíš nebezpečí, že budeš muset odejít také."

Kuchařka zaváhala. Pochopila, že by u Cardinghama ničeho nedosáhla. Když se pán jednou pro něco rozhodl, nikdo a nic ho od jeho úmyslů neodvrátilo.

„Co teď chceš dělat?" zeptala se ustaraně. „Vždyť jsi ještě napůl dítě!"

„Umím pracovat a ani tvrdé práce se nebojím. Jak mi řekl pán: budu si hledat místo děvečky, velkých domů je tady v okolí dost. Ten přívěsek ale nikdy neprodám!"

Odilla si šperk prohlížela a také se ho bezvýsledně pokoušela otevřít.

„Já šperkům nerozumím," poznamenala, „ale myslím, že tenhle medailon by ti mohl vynést spoustu peněz. Ale chápu, že si chceš jedinou památku na rodiče ponechat. Margret, kéž nad tebou Bůh na tvé budoucí cestě drží ochrannou ruku."

Přeložila Zuzana Černá